

บทที่ ๕

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูประจำการและนักศึกษาวิทยาลัยครูในจังหวัดอุตรดิตถ์เกี่ยวกับขอบเขตหน้าที่และเกณฑ์มาตรฐานของครูประถมศึกษา ผู้วิจัยได้สุ่มตัวอย่างประชากรซึ่งเป็นครูระดับประถมศึกษาทุกสังกัด ในเขตอำเภอเมือง และอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ จำนวน ๒๕๐ คน และนักศึกษาวิทยาลัยครูอุตรดิตถ์ที่กำลังศึกษาในชั้นประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับที่สองและชั้นประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูงปีที่หนึ่งและสอง จำนวน ๕๐๐ คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม จำนวน ๑๔๐ ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามแบบมีคำตอบให้เลือกสี่คำตอบและให้เลือกตอบเพียงคำตอบเดียว แบบมีคำตอบให้เลือกสองคำตอบและให้เลือกตอบเพียงคำตอบเดียว และแบบมาตราส่วนประเมินค่า แบบสอบถามแบ่งเป็น ๔ หมวด คือ หมวด ก. ความรู้ของครู แบ่งเป็นความรู้วิชาสามัญและความรู้วิชาครู หมวด ข. ทักษะในการสอนของครู หมวด ค. ทศนคติของครู และหมวด ง. หน้าที่และงานของครู เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้ผ่านการทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งสองทั้งสองประเภทในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และนำมาปรับปรุงหลายขั้นตอน จึงเชื่อว่าเป็นเครื่องมือที่เชื่อถือได้ ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นดังกล่าวไปสอบถามครูประจำการและนักศึกษาวิทยาลัยครูในจังหวัดอุตรดิตถ์ด้วยตนเอง ระหว่างเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๔ ถึงเดือนมกราคม พ.ศ. ๒๕๑๕ ได้ตัวอย่างประชากรครบตามเป้าหมาย คือครูประจำการ ๒๕๐ คน และนักศึกษาวิทยาลัยครู ๕๐๐ คน

การวิเคราะห์ข้อมูลได้ทำเป็นหมวดๆ โดยวิเคราะห์ความคิดเห็นของครูประจำการและนักศึกษาวิทยาลัยครูเป็นรายข้อ และเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความคิดเห็น โดยการทดสอบค่า χ^2 (chi-square) และ ค่า z (z-test) แล้วจึงนำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง

สรุปผลการวิจัย

หมวด ก. ความรู้ของครู

๑. ความรู้วิชาสามัญ

๑.๑ ครูประจำการและนักศึกษาวิทยาลัยครูส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้วิชาสามัญของครูประถมศึกษาคงจุดมุ่งหมายเฉพาะอยู่ในเกณฑ์ที่น่าพอใจเกือบทุกเรื่อง เรื่องที่อยู่ในเกณฑ์น่าพอใจสูงมากคือ ครูประถมศึกษาคควรจะมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความก้าวหน้าใหม่ๆทางวิทยาศาสตร์ ชนิดของยาเสพติด ประโยชน์ โทษ และการป้องกันยาเสพติด สาเหตุและผลของปรากฏการณ์ธรรมชาติ คำศัพท์อย่างง่ายๆ เช่น โคลง กพย์ และกลอน และใช้ภาษาไทยได้ดีทั้งการฟัง พูด อ่าน และเขียน

เรื่องที่ครูประจำการและนักศึกษาวิทยาลัยครูส่วนใหญ่มีความเห็นตรงจุดมุ่งหมายเฉพาะ แต่อยู่ในเกณฑ์ไม่น่าพอใจ เช่น ครูประถมศึกษาคควรมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการอ่านทำนองเสนาะทั้งโคลง ฉันท์ กพย์ และกลอน ลักษณะและโครงสร้างพื้นฐานรวมทั้งคำศัพท์ภาษาอังกฤษอย่างง่ายๆ หลักเบื้องต้นเกี่ยวกับอนามยบุคคลและชุมชน และประโยชน์และโทษของยาสามัญประจำบ้าน เป็นต้น

๑.๒ ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูประจำการและนักศึกษาวิทยาลัยครูโดยการทดสอบค่า χ^2 ปรากฏว่าค่า χ^2 บางค่ามีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕ ซึ่งแสดงว่าความเป็นครูประจำการและนักศึกษาวิทยาลัยครูมีอิทธิพลต่อการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้วิชาสามัญของครูประถมศึกษา เป็นบางเรื่อง เช่น ครูประถมศึกษาคควรรู้กฎหมายแพ่งและกฎหมายอาญาเป็นบางเรื่อง ควรรู้เนื้อหารวณคดีในแบบเรียนที่สอนอย่างละเอียด และเรื่องอื่นที่ไม่มีในแบบเรียนด้วย เป็นต้น นอกนั้นค่า χ^2 ไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕ ซึ่งแสดงว่าความเป็นครูประจำการและนักศึกษาวิทยาลัยครูไม่มีอิทธิพลต่อการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้วิชาสามัญของครูประถมศึกษา เช่น วิชาพลานามัย ครูประถมศึกษาคควรรู้วิธีเสริมสร้างสุขภาพจิตอย่างง่าย เป็นต้น

๑.๓ ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูประจำการและนักศึกษา

วิทยาลัยครูเกี่ยวกับความรู้วิชาสามัญของครูประถมศึกษาโดยการทดสอบค่า χ^2 ปรากฏว่าค่า χ^2 แยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งแสดงว่าโดยเฉลี่ยแล้วครูประจำการและนักศึกษาวิทยาลัยครู มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้วิชาสามัญของครูประถมศึกษาแตกต่างกัน ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .๐๕

๒. ความรู้วิชาครู

๒.๑ ครูประจำการและนักศึกษาวิทยาลัยครูส่วนใหญ่มีความคิดเห็นตรง จุกมุ่งหมายเฉพาะอยู่ในเกณฑ์ที่น่าพอใจเกือบทุกเรื่อง เรื่องที่อยู่ในเกณฑ์ที่น่าพอใจสูงมากคือ ครูประถมศึกษาควรมีความรู้ความเข้าใจเรื่อง การแนะนำนักเรียน การช่วยเหลือแนะนำ ครูใหม่ และเรื่อง การเขียนข้อสอบทั้งแบบอัตนัยและปรนัย

เรื่องที่ครูประจำการและนักศึกษาวิทยาลัยครูมีความคิดเห็นไม่ตรง จุกมุ่งหมายเฉพาะและอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่น่าพอใจคือ ครูประถมศึกษาควรมีความรู้ความเข้าใจ เรื่องระเบียบการวัดผลพอปฏิบัติได้ พัฒนาการของนักเรียน และบทบาทของอาจารย์ นิเทศก์

๒.๒ ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูประจำการและนักศึกษา วิทยาลัยครูเกี่ยวกับความรู้วิชาครูของครูประถมศึกษาโดยการทดสอบค่า χ^2 ปรากฏว่า ค่า χ^2 บางค่าไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕ แสดงว่าความเป็นครูประจำการและนักศึกษาวิทยาลัยครู มีอิทธิพลต่อการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้วิชาครูของครูประถมศึกษาเป็นบางเรื่อง เช่น เรื่อง พัฒนาการของนักเรียน และการลงโทษนักเรียน เป็นต้น ค่า χ^2 บางค่าไม่มี นัยสำคัญที่ระดับ .๐๕ ซึ่งแสดงว่าความเป็นครูประจำการและนักศึกษาวิทยาลัยครูไม่มีอิทธิพล ต่อการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้วิชาครูของครูประถมศึกษา เช่น เรื่อง วิธีสอนที่ได้ ผลน้อยที่สุดในการสอนระดับประถมศึกษาคือวิธีสอนแบบบรรยาย เป็นต้น

๒.๓ ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูประจำการและนักศึกษา วิทยาลัยครูเกี่ยวกับความรู้วิชาครูของครูประถมศึกษาโดยการทดสอบค่า χ^2 ปรากฏว่า

ค่า ๖ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ซึ่งแสดงว่าโดยเฉลี่ยแล้วครูประจำการและนักศึกษาวิทยาลัยครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้วิชาครูของครูประถมศึกษาไม่แตกต่างกัน ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .๐๕

หมวด ข. ทักษะในการสอนของครู

โดยเฉลี่ยแล้วครูประจำการและนักศึกษาวิทยาลัยครูส่วนใหญ่เห็นด้วยกับทักษะในการสอนของครูประถมศึกษาทุกเรื่อง เรื่องที่ครูประจำการและนักศึกษาวิทยาลัยครูเห็นด้วยอย่างยิ่งคือ ครูประถมศึกษาควรมีทักษะในเรื่องการศึกษาเพิ่มเติมในวิชาที่สอนอยู่เสมอ การใช้คำพูดได้เหมาะสมชัดเจน การอธิบายและถ่ายทอดความรู้ให้นักเรียนเข้าใจได้ และการจัดลำดับเนื้อหาวิชาที่จะสอนได้อย่างเหมาะสม

หมวด ค. ทักษะชีวิตของครู

ครูประจำการและนักศึกษาวิทยาลัยครูส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทัศนคติของครูประถมศึกษาตรงจุดมุ่งหมายเฉพาะ และอยู่ในเกณฑ์ที่น่าพอใจเกือบทุกเรื่อง ความคิดเห็นที่ตรงจุดมุ่งหมายเฉพาะอยู่ในเกณฑ์ที่น่าพอใจสูงมากคือ ครูประถมศึกษาควรมีทัศนคติที่ดีต่อความขยัน ความเมตตากรุณา การใช้วาจาสุภาพ การตรงต่อเวลา ความเสียสละการทำงานร่วมกับผู้อื่น และการให้เกียรติผู้อื่น

เรื่องที่ครูประจำการและนักศึกษาวิทยาลัยครูส่วนใหญ่มีความคิดเห็นไม่ตรงจุดมุ่งหมายเฉพาะและอยู่ในเกณฑ์ไม่น่าพอใจคือ ครูประถมศึกษาควรมีทัศนคติที่ดีต่อการช่วยเหลือผู้อื่น

หมวด ง. หน้าที่และงานของครู

โดยเฉลี่ยแล้วครูประจำการและนักศึกษาวิทยาลัยครูเห็นด้วยกับหน้าที่และงานของครูประถมศึกษาทุกเรื่อง เรื่องที่ครูประจำการและนักศึกษาวิทยาลัยครูเห็นด้วยอย่างยิ่งคือ การทำบัญชีเรียกชื่อ การเตรียมการสอน การอบรมสั่งสอน ดูแล และควบคุม.

ความประพฤตินักเรียน

อุปสรรคและปัญหาในการวิจัย

๑. การใช้ภาษาในแบบสอบถาม ผู้วิจัยต้องคำนึงถึงระดับความรู้ของครูประถมศึกษาในชนบท จึงควรหลีกเลี่ยงคำที่เข้าใจยาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งศัพท์ทางวิชาการ แต่แบบสอบถามบางข้อก็ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ซึ่งอาจทำให้ผู้ตอบแบบสอบถามไม่เข้าใจคำถาม

๒. ครูประจำการและนักศึกษาวิทยาลัยครูบางส่วนไม่เห็นความสำคัญของการวิจัย ทำให้แบบสอบถามสูญหายต้องเสียเวลาในการแจกแบบสอบถามใหม่

ข้อเสนอแนะทั่วไป

๑. สถาบันฝึกหัดครูควรคัดเลือกบุคคลเข้าเป็นนักศึกษาครูโดยให้มีคุณลักษณะตามความเห็นของครูประจำการและนักศึกษาวิทยาลัยครู โดยเฉพาะอย่างยิ่งคุณลักษณะภายนอกที่เห็นได้ชัด เช่น วาจาและการแต่งกาย

๒. สถาบันฝึกหัดครูควรปลูกฝังคุณลักษณะที่จำเป็นให้แก่นักศึกษาครู เช่น ความขยัน ความเมตตากรุณา และความเสียสละ ควบคู่ไปกับการรู้ด้านวิชาการ

๓. สถาบันฝึกหัดครูควรปลูกฝังความรู้ความสามารถพิเศษที่จำเป็นให้แก่นักศึกษาครู เช่น การติดต่อกับผู้ปกครองและการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน การทำอุปกรณ์การสอน การใช้คำพูดได้เหมาะสมชัดเจน เพื่อประกอบอาชีพได้ดียิ่งขึ้น

๔. สถาบันต่างๆที่รับสมัครครูประถมศึกษาควรจะพึงแจ้งความสามารถทางด้านต่างๆ เช่น การวาดภาพประกอบการสอน การพูดและฟังภาษาของท้องถิ่นได้บ้าง ควบคู่ไปกับการรู้ด้านวิชาการ

๕. สถาบันฝึกหัดครูควรมีการอบรมครูประจำการ เพื่อปลูกฝังคุณลักษณะตามความคิดเห็นของครูประจำการและนักศึกษาวิทยาลัยครู เช่น การตรงต่อเวลา การใฝ่หาความรู้

และการเตรียมการสอน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

๑. ควรมีการวิจัยทำนองเดียวกันนี้ในจังหวัดอื่นหรือภาคอื่นๆของประเทศไทย เพื่อนำผลมาเปรียบเทียบกัน
๒. ควรเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูประจำการและนักศึกษาวิทยาลัยครู แยกตามประสบการณ์การสอน เพศและระดับการศึกษา
๓. ควรสร้างแบบสอบถามให้คลุมเนื้อหามากยิ่งขึ้น
๔. ควรสร้างรายการขอบเขตหน้าที่และเกณฑ์มาตรฐานของครูประถมศึกษาซึ่งกำหนดไว้ชั่วคราวให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น เพราะรายการที่มีอยู่ยังไม่สมบูรณ์เท่าที่ควร เนื่องจากมีเวลาสร้างจำกัด
๕. ควรใช้ภาษาในแบบสอบถามให้สื่อความหมายได้ที่ดีที่สุด และหลีกเลี่ยงคำที่เข้าใจยากหรือศัพท์ทางวิชาการ ถ้าจำเป็นต้องใช้ควรบอกความหมายของคำนั้นไว้ในวงเล็บ เช่น สาริต (การแสดงให้เห็นตัวอย่าง) เป็นต้น

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย